

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

§. Cùm autem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

In quâ iudicium agitandum est, ob iustum periculum, intrare non audeat. His in casibus extra ciuitatem & diœcesim commissio fieri potest: ita tamen, vt ultra vnam dietam à sine diœcesis, suæ nemo trahatur. Cæterum in dicto casu itelli timoris, qui & in literis commissionis exprimi debet, necessarium est, vt qui eas ad iudicem extra ciuitatem, aut diœcesim impetrauit, ipsi de periculo, saltem per proprium iuramentum, fidem faciat.

Pertinet huc etiam, quod in Clem. 1. hoc tit. decretum est. Si actor eiusdem cum reo ciuitatis, aut diœcesis subditus sit alteri in alia ciuitate aut diœcesi existenti, qui & ipse ius agendi habeat; non posse in hoc casu reum trahi extra ciuitatem aut diœcesim suam. Exempli causâ; Si Prior Conuentualis subditus Abbati existenti in alia ciuitate aut diœcesi, controuersiam habeat cum colono degenti in ciuitate, aut diœcesi, in qua Prioratus existit, conuoniri debet in eadem ciuitate aut diœcesi; nec trahi potest per literas Apostolicas ad litigandum in ciuitate aut diœcesi Abbatis, aut Prælati maioris, cui Prior aliûsue Administrator subditus est; Tametsi controuersia sit super fundo pertinente ad mensam Abbatis.

§. Cùm autem.

10 Si actore & reo diuersarum ciuitatum aut diœcesum existentibus, actor in ciuitate, aut diœcesi eiusdē rei Iudici causam delegari nolit, tum iudicem non quidem in sua, sed in alia ciuitate, aut diœcesi liberè impetrare potest: dummodo locus, ad quem reus trahendus est, ultra vnam dietam ab eiusdem rei diœcesi remotus non sit.

§. Cùm autem.

11 Iudex delegatus in alia ciuitate, aut diœcesi, nisi ad quam deputatus est, nec partes citare, nec de causa cognoscere potest: præterquam si partium consensus expressus accedat. Sed neque alteri causam subdelegare potest, nisi in eum locum; & non nisi personæ suprâ requisitam qualitatem habenti. Videri possunt Glossæ hęc.

§. Insuper.

Iudicium cum omni puritate coram delegato procedat: eapropter nullum munus, aut quidquid aliud à partibus litigantibus accipiat, nisi sit esculentum aut poculentum, ex mera liberalitate oblatum, quod intra paucos dies assumi possit: Excipitur verò, si delegatus extra domicilium suum ad causam cognoscendam proficisci, necessarium sit: tum expensas itineris moderatas, æqualiter à partibus, quippe quarum commune negotium geritur, accipere non prohibetur; nisi personæ litigantes notabiliter pauperes sint. Explicat hunc textum Lud. Mol. tr. 2. de iustit. disp. 84. n. 1.

NOTANDVM I. Iudex delegatus non potest à partibus litigantibus munus aliquod accipere; Alioquin acceptum restituere debet, vt infra dicitur in §. Si quid autem.

QUESTIO autem est; Num consuetudo, quam in quibusdam diœcesibus vigere testantur, vt Officialis scutum aureum v. g. accipiat pro labore in audiendis testibus ad verificanda narrata, quos partes producunt; repugnet decreto, vt nullum munus recipiatur? Quam quæstionem in his terminis proposuit Nauarr. in consil. vlt. hoc tit. edit. 2. circa commissiones in dispensando: quandoquidem etiam in ijs, secundum Roman. Curie stylum, apponitur præceptum: vt *deposita spe cuiuscunque muneris, aut præmij, etiam sponte obluti*, informatio capiatur &c. Atfirmat Nauarr. cit. loco, propter generalitatem verbi, *cuiuscunque muneris*; sumpto etiam argumento ex hoc §. iun. Glossis. At verò Sanchez lib. 8. de matrim. disp. 35. n. 10. ait, viros doctos à se consultos, quos & ipse sequitur, arbitrari, idlicitum esse, non obstante hoc statuto, aut dictâ prohibitione; propterea, quod impensi laboris stipendium muneris aut præmij rationem non habeat. Mihi tamen magis placet Nauarri doctrina, eam scuti aurei v. g. acceptionem esse contra decretum; quippe quo omne munus prohibetur, & clarè in hoc cap. exprimitur, *nullum munus, vel quicquid aliud*: Et negari debet, quod in compensationem impensi la-